Súd:	Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka:	3To/92/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu:	6119010211
Dátum vydania rozhodnutia:	25. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Jozef Ryant
ECLI:	ECLI:SK:KSBB:2019:6119010211.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v trestnej veci proti obžalovanému F. Q., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí, konanom dňa 25. septembra 2019, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Ryanta a sudcov JUDr. Alojza Palaja a JUDr. Mária Šuleja, odvolanie okresného prokurátora, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 02.05.2019, sp.zn. 1T/19/2019 a takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp.zn. 1T/19/2019 zo dňa 02.05.2019 bol obžalovaný F. Q. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák., a to pre skutok, ktorý podľa obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sp.zn. 2 Pv 389/18/6601 zo dňa 14.03.2019 mal spáchať na tom skutkovom základe, že
od marca 2018 do 28.10.2018 v Q. Q. na ulici U. P. XX v priestoroch rodinného domu pod vplyvom alkoholu bezdôvodne verbálne a fyzicky napádal svoju matku F. Q., narodenú XX.XX.XXXX, trvale bytom ulica U. P. XX, Q. Q. s ktorou žije v spoločnej domácnosti a to najmenej jeden krát do týždňa v presne nezistených dňoch, aj septembri 2018, kedy vo vzájomnej hádke svojej matke vulgárne nadával a dal jej dve facky do zadnej časti hlavy, ktoré jeho konanie vyvrcholilo dňa 28.10.2018, kedy v čase okolo 17:00 hodiny v priestoroch rodinného domu na ulici U. P. XX, Q. Q. pod vplyvom alkoholu vulgárne nadával svojej matke F. Q., pričom ju strčil následkom čoho ona padla na zem a následne ju niekoľkokrát udrel otvorenou dlaňou do oblasti hlavy, v dôsledku čoho padla do vane, tu ju dusil, kde kričala „pusti ma, veď ma zahrdúsiš, veď ma zadusíš", pritom plakala a volala o pomoc, čím týmto svojím opakovaným a dlhotrvajúcim konaním F. Q., narodenej XX.XX.XXXX spôsoboval psychické a fyzické utrpenie.

Takýmto výrokom dospel súd prvého stupňa k záveru, že tento skutok nie je trestným činom.
Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal včas t.j. v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor, a to ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 02.05.2019, pričom takto podané odvolanie následne písomne zdôvodnil podaniami zo dňa 27.06.2019 a 09.07.2019. Predovšetkým sa nestotožnil s oslobodzujúcim výrokom súdu, poukázal na výpoveď poškodenej z prípravného konania. Na hlavnom pojednávaní správanie obžalovaného síce ospravedlňovala, no takým spôsobom vystupovala nekriticky, zľahčovala konanie obžalovaného v snahe mu pomôcť. V prípravnom konaní tvrdila, že sa bála a konflikty mohli dopadnúť pre ňu zle. Pokiaľ okresný súd argumentoval závermi znaleckého posudku, že u poškodenej nebol zistený syndróm týranej osoby ani známky psychotraumatizácie, nie je rozhodujúce, či takým syndrómom trpela, resp. trpí a ani samotná skutková podstata tohto zločinu taký následok nevyžaduje. Pokiaľ ide o skutok z 28.10.2018, volala o pomoc a kričala na obžalovaného, aby ju nezadusil. Nemožno zľahčovať také správanie obžalovaného ako syna poškodenej, ktorá pokiaľ sa nevie ubrániť takému konaniu, túto úlohu musí suplovať štát. Ďalej tento odvolateľ vytkol súdu prvého stupňa to, že vôbec nevenoval pozornosť zisťovaniu, či obžalovaný svojím

konaním nenaplnil zákonné znaky skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Záverom odvolania krajskému súdu navrhol zrušenie napadnutého rozsudku v celom rozsahu s tým, aby vec vrátil súdu prvého stupňa s pokynom, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Súdu prvého stupňa bolo doručené aj vyjadrenie obžalovaného z 18.07.2019 (prostredníctvom obhajcu) k odvolaniu prokurátora. Zvýraznil najmä to, že považuje rozsudok súdu prvého stupňa za zákonný, právne správny a dôvodný. Poukázal na podrobnú výpoveď jeho matky, ktorá výslovne poprela, že by bola týraná, čo objektívne potvrdili aj zadovážené písomné znalecké posudky. U poškodenej žiadne dôsledky údajného týrania neboli zistené. Pripustil, že sa pod vplyvom alkoholu správal k matke neadekvátne a nevhodne, no také jeho správanie nemožno kvalifikovať ako trestný čin. Je dôležité zvýrazniť to, v akej situácii hádky medzi ním a matkou vznikali, kto ich inicioval a ako končili. Svoje nedorozumenia vždy urovnali a obnovili pokojné spolužitie. Jeho matku predovšetkým traumatizuje jej vzťah s jej bratom a jeho rodinou, s ktorým bývajú v spoločnom dome. Z prejavov jeho matky je zistiteľné, že z neho vôbec nemala strach, bola schopná normálne fungovať, hádky často sama iniciovala, pričom v konfliktoch vystupovala dominantne a razantne, najmä, keď mu vyčítala požívanie alkoholu. Syndróm týranej osoby zistený u nej nebol a neboli u nej zistené ani známky traumatizácie. Predpokladom spáchania zločinu podľa § 208 Tr. zák. je také konanie páchateľa, ktoré vzhľadom na jeho krutosť, bezohľadnosť a bolestivosť pociťuje poškodená osoba ako ťažké príkorie. V prípade jeho matky taký následok vôbec nebol preukázaný. Vzhľadom na túto argumentáciu navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací z podnetu podaného odvolania prokurátorom v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým tento odvolateľ podal odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo. Mal na zreteli i svoju povinnosť v tom smere, že na prípadné chyby, ktoré neboli odvolaním prokurátora vytýkané prihliadol, ak by odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. V tejto súvislosti zistil, že odvolanie prokurátora nebolo podané dôvodne.

Verejné zasadnutie krajského súdu o odvolaní prokurátora bolo pritom vykonané v neprítomnosti obžalovaného, ktorý svoju neúčasť na ňom prostredníctvom obhajcu písomne ospravedlnil z dôvodu dlhodobej PN a zároveň požiadal, aby toto bolo vykonané v jeho neprítomnosti a teda na taký postup boli aj splnené procesné podmienky predpokladané ust. § 293 ods. 7 Tr. por.

Súd prvého stupňa pri dodržaní procesného postupu a taktiež rešpektovaní práva obžalovaného na obhajobu, rozhodol v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní. V jeho priebehu dňa 02.05.2019 vykonal podrobný výsluch obžalovaného, znalkýň L.. D. C., U.. L. Q., svedkov F. Q. (poškodenej), J. W., L. B., L. W., I. U., C. W., A. L., L.. G. U. a za splnenia procesných podmienok § 268 ods. 2 Tr. por. prečítal obsah písomného odborného vyjadrenia znalca L.. L. B.. Podľa § 269 Tr. por. boli prečítané i jednotlivé listinné dôkazy, zadokumentované v obsahu trestného spisu, a to najmä obsah lekárskej správy, záznam o dychovej skúške, správy na osoby obžalovaného, trestné rozkazy Okresného súdu Banská Bystrica, rozhodnutia OÚ Banská Bystrica a odpis z registra trestov, týkajúci sa osoby obžalovaného.

Prvostupňový súd takýto súhrn dôkazov vyhodnotil jednotlivo i v ich súhrne správne. Jeho rozhodnutie zodpovedá všetkým hľadiskám, obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., prejednávanému prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič vyčítať. Stručne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, pokiaľ si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu je tiež zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia Trestného poriadku v otázke neviny obžalovaného zo spáchania stíhaného skutku.

Svoje rozhodnutie zdôvodnil prakticky tým, že na základe vykonaného dokazovania a po vyhodnotení všetkých dôkazov dospel k záveru, že vina obžalovaného v zmysle podanej obžaloby nebola preukázaná, v tejto súvislosti správne argumentoval najmä tým, že spolužitie obžalovaného Q. a poškodenej F. Q. (jeho matky) v spoločnej domácnosti nebolo ideálne. Viackrát ju pod vplyvom alkoholu verbálne a fyzicky napadol, a 28.10.2018 došlo taktiež k jednému z takýchto konfliktov. Ako vyplynulo zo znaleckého dokazovania, takýmto konaním obžalovaného nebolo u poškodenej spôsobené psychické utrpenie, ani fyzické utrpenie, ako jeden zo znakov konania v rámci objektívnej stránky skutkovej podstaty zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Znalkyne L.. D. C. (znalkyňa z odboru psychiatrie) ako aj U.. L. Q. (znalkyňa z odboru psychológie), po znaleckom skúmaní poškodenej Q. vylúčili u nej existenciu syndrómu týranej osoby, neboli u nej zistené ani žiadne známky psychotraumatizácie v súvislosti s udávaným psychickým a fyzickým utrpením, či prítomnosť „naučenej bezmocnosti". Pokiaľ znalkyňa U.. Q. uviedla, že u poškodenej je prítomný

depresívny znak, že predstiera pozitívnejšie pozitívne ladenie, ktoré nezodpovedá skutočnosti, tieto znaky vyplývajú z prežívania jej spolužitia s obžalovaným z dôvodu, že je nespokojná s tým, ako obžalovaný žije, že sa mu rozpadla rodina, ako aj v súvislosti s alkoholizmom obžalovaného. Pohľad poškodenej na život obžalovaného vyúsťuje, v spojení s neliečeným alkoholizmom obžalovaného, do konfliktných situácií, fyzického, či verbálneho napádania poškodenej zo strany obžalovaného. Poškodená sa však necíti ako obeť, nepodlieha obžalovanému, nemá z neho strach, neobviňuje seba za správanie obžalovaného. Práve naopak, voči obžalovanému vystupuje rázne, prejavuje svoj názor a taktiež, ako sama vo výpovedi priznala, obžalovaného verbálne napáda. Nakoniec vzájomný vzťah obžalovaného a poškodenej Q., ako syna a matky, označila aj znalkyňa ako taký, v ktorom nie je celkom jasné, či sú vždy stabilne rozdelené role páchateľa a týraného, vysvetľujúc, že poškodená Q. je osobnosť, ktorá necíti strach z obžalovaného. Znalkyňa L.. C. bližšie svoje závery vysvetlila tým, že poškodená Q. sa nesprávala pri konfliktoch typicky ako obeť týrania, pretože ide o osobu dominantnú, presne sledujúcu cieľ, ktorý chce dosiahnuť, schopnú brániť sa útokom obžalovaného, ako aj útočiacu vo vzťahu k obžalovanému. Obžaloba prokurátora bola postavená len na náročných medziľudských vzťahoch matky a syna, ktoré sa zrejme vymykajú so spoločnosťou bežne vnímaného vzájomného vzťahu matky a syna, ktorý by mal byť naplnený najmä úctou, vďačnosťou a rešpektom zo strany syna voči matke, nie vulgárnymi verbálnymi atakmi, či pohlavkami. Vzájomné spolužitie obžalovaného a poškodenej Q. nebolo ideálne, ako to vo svojich výpovediach obidvaja potvrdili, pričom obžalovaný prejavil aj pocit zahanbenia a ľútosti" nad svojím správaním voči svojej matke. Takéto konanie obžalovaného však podľa vykonaných dôkazov nedosiahlo intenzitu konania, ktoré by naplnilo skutkovú podstatu v obžalobe pomenovaného zločinu v zmysle § 208 Tr. zák. Naviac súd prvého stupňa dôvodil tým, že zistené konanie obžalovaného nie je možné právne posúdiť ani ako priestupok podľa § 49 ods. 1 písm. d), e) Zákona o priestupkoch a teda nebolo namieste ani vec postúpiť príslušnému orgánu na prejednanie priestupku. S uvedenou argumentáciou sa krajský súd v plnom rozsahu stotožnil, zvýrazňujúc najmä obsah dôkazov, na ktoré poukázal prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (strana 7). Medzi obžalovaným a jeho matkou vznikali, a to opakovane nedorozumenia, najmä z dôvodu jeho alkoholizmu, bez povšimnutia nemožno ponechať ani spôsob, akým sa poškodená voči obžalovanému v tejto súvislosti správala, keď aj sama priznala, že ho verbálne napádala. Bude predovšetkým vecou obžalovaného a poškodenej, aby si vzájomné vzťahy náležite urovnali a do budúcnosti predišli nielen fyzickým, ale i verbálnym konfliktom. Z tohto dôvodu nebolo namieste ani uvažovať o prípadnom administratívnom riešení celej veci a posúdiť konanie obžalovaného ako prípadné spáchanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu.

Krajský súd zdôrazňuje, že zo zásady prezumpcie neviny pre orgány činné v trestnom konaní vyplýva, a to pokiaľ ide o vyvodzovanie skutkových zistení na základe vykonaného dokazovania to, že v prípade pochybností o skutku, ako bol ustálený obžalobou, ktoré preukázateľne nie je možné odstrániť vykonaním ďalších dôkazov, je povinnosťou týchto orgánov a súdu obzvlášť prikloniť sa k možnosti pre obžalovaného priaznivejšej.

S poukazom na vyššie uvedené rozhodol krajský súd o odvolaní prokurátora, považujúc ho za nedôvodné, spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, keď toto odvolanie podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.